

Część II

W pierwszej części artykułu dokonaliśmy podziału wykładzin podłogowych na 3 grupy, po czym omówiliśmy dwie z nich – płytki podłogowe i wykładziny podłogowe. Pozostaje nam więc do omówienia trzecia grupa – wykładziny dywanowe. Zanim jednak zajmiemy się ich charakterystyką, należy chociaż wspomnieć o pośredniej grupie, a mianowicie o wykładzinach dźwiękochłonnych.

Wykładziny dźwiękochłonne

Są to wykładziny wielowarstwowe spełniające rolę dekoracyjną i dźwiękochłonną.

Warstwę użytkową (zewnętrzzną, górną) stanowi odpowiednio zabarwiona w masie gruba folia PCW. Folia PCW nałożona może być na warstwę spienionego PCW, na korek, filc lub na włókninę igłowaną.

Dla polepszenia właściwości dźwiękochłonnych dodawana bywa jeszcze trzecia warstwa, np. warstwa tkaniny lub filcu. Schematyczną budowę wykładzin dźwiękochłonnych przedstawia rys. 1. Wykładziny o takiej budowie odznaczają się wskaźnikiem tłumienia dźwięków uderzeniowych ($\Delta E_{1,1}$) od 15 do 18 dB.

Wykładziny z PCW z warstwą izolacyjną są wykładzinami podłogowymi o bardzo cenionych właściwościach techniczno-użytkowych, ponieważ spełniają wymagany obecnie poziom komfortu wykończenia wnętrz mieszkalnych. Nie można jednak zapominać, że jest to jednocześnie materiał wymagający pewnej ostrożności przy użytkowaniu podłóg, ponieważ jest on nieodporny na zarysowania powierzchni, na naciski ostro zakończonych nóg mebli, na zawilgocenie (warstwa izolacyjna z włókien roślinnych) i na działanie temperatury powyżej 60°C.

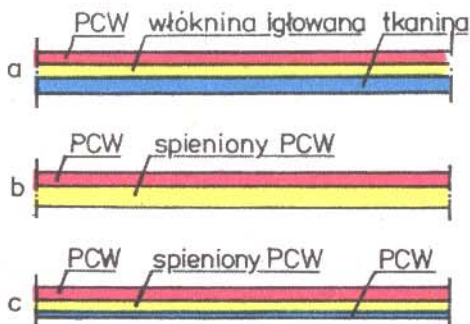
Do przyklejania wykładzin z warstwą izolacyjną z filcu igłowanego oraz z korka, stosuje się kleje dyspersyjne, w których podstawowym surowcem są żywice lub kauczuki syntetyczne. Mogą też być stosowane kleje żywiczne z rozpuszczalnikiem spirytusowym. Kleje te nakłada się tylko na podkład.

Wykładziny z PCW ze spienioną warstwą izolacyjną mogą być przyklejane klejami dyspersyjnymi, z których najodpowiedniejszymi są kleje z dyspersjami akrylowymi. Do przyklejania wykładzin tego typu nie nadają się kleje kontaktowe (rozpuszczalnikowe), np. typu Butapren, ponieważ działają niszcząco na wykładzinę.

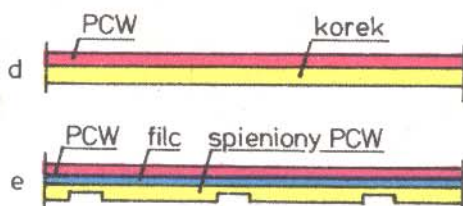
Wykładziny dywanowe

Najprostszym sposobem podziału wszystkich wykładzin dywanowych jest podział ze względu na technologię ich produkcji.

I tak, poczynając od tradycyjnych, od wieków znanych dywanów i kobierców tkanych, mamy:

RYS. 1

- wykładziny dywanowe tkanne,
- wykładziny dywanowe igłowe,
- wykładziny dywanowe igłowane,
- wykładziny dywanowe flokowane (kosmykowe),
- wykładziny dywanowe klejone.

Do produkcji wszystkich tych odmian wykładzin mogą być stosowane włókna naturalne pochodzenia roślinnego bądź zwierzęcego (len, bawełna, jedwab, wełna), jak również włókna chemiczne (celulozowe czy białkowe) i wreszcie włókna syntetyczne (poliestrowe, poliamidowe i polipropylenowe). Schematyczną budowę kolejno omnianych wykładzin dywanowych przedstawia rys. 2.

Wykładziny dywanowe tkanne

Ten tradycyjny rodzaj dywanów nie wymaga bliższego omówienia. Dywany tkanne służą przede wszystkim do celów dekoracyjnych, zakrywają najczęściej tylko część podłogi i nie są do niej mocowane (rys. 2a).

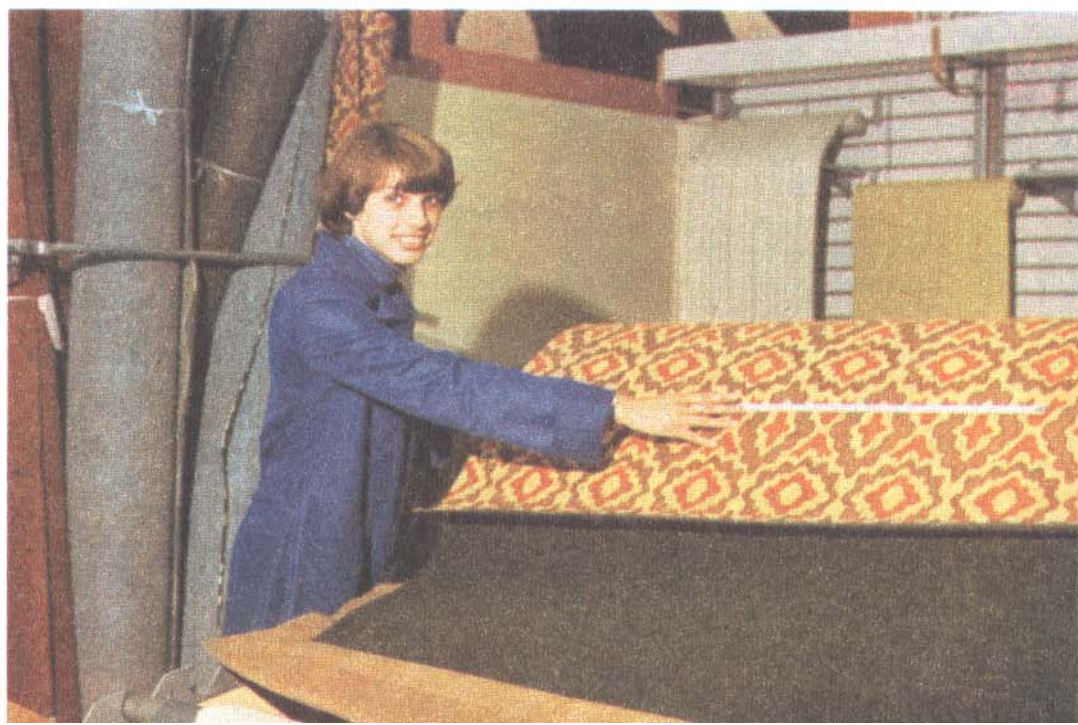
Wykładziny dywanowe igłowe

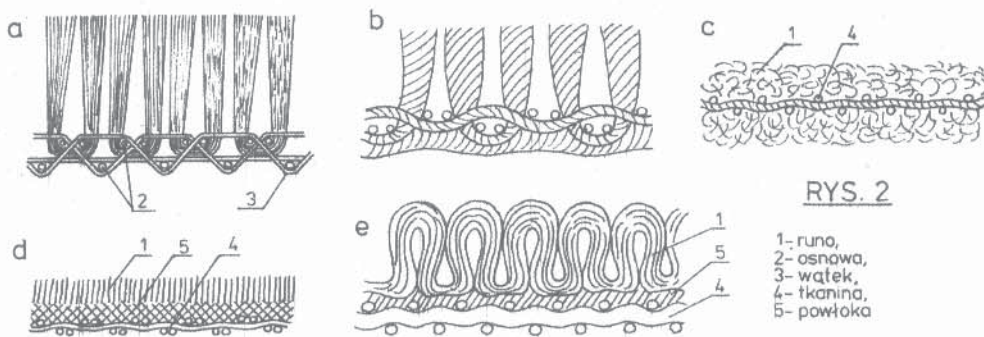
Pojawiły się one na półkach sklepowych w latach pięćdziesiątych i rozpoczęły erę postępu w produkcji wykładzin dywanowych.

Do wytwarzania wykładzin igłowych (rys. 2b) zastosowano po raz pierwszy pewną odmianę maszyn do szycia. Maszyny te, zwane igłującymi, wszywają w podkład, którym jest tkanina jutowa lub filc, pasma włókien. Pasma te są następnie dodatkowo mocowane z podkładem warstwą kleju kauczukowego. Strona wierzchnia takich wykładzin, czyli tzw. runo, może mieć fakturę pętlikową, strzyżoną lub fryzowaną.

Wykładziny dywanowe igłowane

Gdy porównamy rysunek 2b i 2c widzimy, że w wykładzinach igłowanych runo rozmieszczone jest po obu stronach tkaniny.

RYS. 2

- 1- runo,
- 2- osnawa,
- 3- wątek,
- 4- tkanina,
- 5- powłoka

Podczas produkcji wykładzin dywanowych igłowanych (rys. 2c) taśmą zgręplowanych włókien syntetycznych umieszczanych na tkaninie jutowej poddawana jest igłowaniu. Podczas tego procesu specjalnej konstrukcji igły, przypominające swym kształtem szydełko z odwróconą końcówką, wprowadzają włókna syntetyczne poprzez tkaninę jutową aż na drugą jej stronę. Powoduje to bardzo silne wzajemne splątanie i połączenie się obu rodzajów włókien. W rezultacie powstaje wykładzina o strukturze zbliżonej do filcu. Właśnie do tego rodzaju wykładzin zaliczamy krajowy Siwelit.

Siwelit PPA ma runo z włókien polipropylenopoliamidowych, Siwelit PA – z poliamidowych, a Siwelit PP – z polipropylenowych. We wszystkich odmianach przedkładką stanowi tkanina jutowa.

Omawianą wykładzina produkowana jest w dużym wyborze kolorów pastelowych w tzw. melanżu, to znaczy, że na ostateczną barwę składa się kompozycja kilku kolorów trwale barwionego włókna. Dzięki temu osiąga się wysoką odporność na działanie światła.

Siwelit jest dobrym materiałem wygłuszającym i jednocześnie ocieplającym.

W eksploatacji Siwelit wyróżnia się odpornością na działanie czynników biologicznych, niską ścieralnością, stabilnością wymiarów, odpornością na zgniecenia i, co jest bardzo cenione przez użytkowników, odpornością na płamienie oraz łatwością zabiegów konserwacyjnych.

Siwelit stosuje się często w budownictwie mieszkaniowym, lecz tylko w pokojach, i w wielu innych pomieszczeniach o podobnym przeznaczeniu.

Grubość wykładziny Siwelit wynosi 4–5 mm, szerokość 2 lub 3 metry. Pakowana jest ona w rulony po 15–20 metrów. Jej cena za 1 m² wynosi 200 lub 310 zł. Do mocowania Siwelitu do podłogi polecane są kleje:

- Pronakryl B,
- Mozalep,
- Winylep W,
- Polacet.

Wykładziny dywanowe flokowane

Runo wykładzin flokowanych ma fakturę zbliżoną do tkanin aksamitnych (rys. 2d). Włókienka runa długości

2–3 mm w silnym polu elektrostatycznym zostają naniesione na tkaninę powleczoną pastą żywicy winylowej. Pod działaniem pola elektrostatycznego włókienka ustawiają się pionowo, bardzo gęsto jedno przy drugim tak, że na 1 mm² powierzchni przypada średnio 75 pionowo ustawionych włókienek.

Po wprowadzeniu do ogrzewanej komory następuje zżelowanie pasty PCW i tym samym trwałe zamocowanie włókienek. Spodnia strona takich wykładzin może być jeszcze dodatkowo podklejona filcem lub gąbką ze spienionego PCW.

Wykładziny dywanowe klejone

Wykładziny te, bardzo obecnie popularne i produkowane masowo w najrozmaitszych kolorach, powstają w wyniku zamocowania pętli pasm włókien syntetycznych w warstwie pasty PCW lub nie wulkanizowanego kauczuku (rys. 2e).

Pasta PCW lub pasta z nie wulkanizowanego kauczuku nakładana jest na podkład z grubej tkaniny. Następnie podczas ogrzewania pasta ulega zżelowaniu, a mieszanka kauczukowa – wulkanizacji. Tym samym pętla pasm włókien syntetycznych zostają trwale związane z podłożem. Zależnie od potrzeby, spodnia powierzchnia tkaniny może być jeszcze dodatkowo pokryta warstwą gumy piankowej lub spienionego PCW.

Natomiast samo runo miewa fakturę pętlikową albo strzyżoną. Na rysunku pokazano najczęściej spotykaną wykładzinę dywanową klejona o pętlikowej fakturze runa.

Dzięki zastosowaniu do produkcji runa dwóch rodzajów włókien syntetycznych o przeciwstawnych właściwościach elektrostatycznych, a mianowicie włókien poliamidowych i polipropylenowych lub poliestrowych, na powierzchni runa nie gromadzą się tak uciążliwe w codziennym życiu ładunki elektrostatyczne. Ułatwia to czyszczenie, ponieważ kurz i zanieczyszczenia mechaniczne (ścinki papieru, nitki) nie są przyciągane przez samo runo.

W ostatniej części artykułu zajmiemy się przygotowaniem podłoża, klejami, samą techniką układania wykładzin dywanowych oraz ich konserwacją i czyszczeniem.

Mgr Stefan Sękowski